การปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส

Performances of Administrators in Organizational

Development Process in Primary Schools,

Changwat Narathiwat

ประพันธ์ ท้าวพันแดง Prapan Taopandang

ว~~ิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิ~~ต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

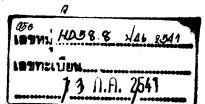
Master of Education Thesis in Educational Administration

Prince of Songkla University

2541

Order Key 16160 BIB Key 145595

22

(1)

ชื่ควิทยานิพนธ์

การปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียน

ประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส

ผู้เขียน

นายประพันธ์ ท้าวพันแดง

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

2541

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนา องค์การของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามกระบวนการพัฒนาองค์การ 7 ขั้น คือ การวินิจฉัยเบื้องต้น การรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การวางแผนปฏิบัติงาน การสร้างทีมงาน การสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม และการประเมินผลและติดตามผล 2) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตาม กระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามตัวแปร ตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน และ 3) เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อ เสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การ มาปรับปรุงการพัฒนาองค์การ ในโรงเรียนประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครู-อาจารย์ในโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส จำนวน 568 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ เกี๋ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี๋ยวกับการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียน และตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิดเกี๋ยวกับ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบที่ (t-test) และ ค่าทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1. การปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหารโรงเรียน ประถม
  ศึกษาจังหวัดนราธิวาส ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา ในภาพ
  รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นปรากฏว่า ขั้นการวินิจฉัยเบื้องต้น ขั้นการ
  วางแผนปฏิบัติงาน และขั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ส่วนขั้นอื่น ๆ อยู่
  ในระดับปานกลาง
- 2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่าเฉลี่ยของ ผู้บริหารสูงกว่าครูอาจารย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นปรากฏว่า ขั้นการวินิจฉัยเบื้องต้น ขั้นการ วางแผนปฏิบัติงาน ขั้นการสร้างทีมงาน และขั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และขั้นการประเมินผลและติดตามผล แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของผู้บริหารสูงกว่าครู-อาจารย์ ส่วนขั้นการรวบรวมข้อมูล และ ขั้นการตรวจสอบข้อมูลไม่แตกต่างกัน
- 3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ใน ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน ปรากฏว่าในภาพรวมและรายขั้น ไม่แตกต่าง กัน
- 4. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพัฒนาองค์การของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียน ประถมศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะ สรุปได้ว่า ขั้นการวินิจฉัยเบื้องต้น มีปัญหาเกี่ยวกับการมอบหมายงาน ไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและ ความถนัดของบุคลากร ข้อเสนอแนะ ควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความถนัดและความ สามารถของบุคลากร ขั้นการรวบรวมข้อมูลมีปัญหาเกี่ยวกับ ไม่มีสถานที่เก็บข้อมูลเฉพาะ ข้อเสนอแนะ ควรเก็บข้อมูลเป็นศูนย์รวมมีห้องเฉพาะ ขั้นการตรวจสอบข้อมูล มีปัญหาเกี่ยวกับไม่ มีการตรวจสอบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ข้อเสนอแนะ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มี ความรู้ความสามารถเฉพาะเป็นผู้ดำเนินการ ขั้นการวางแผนปฏิบัติงานมีปัญหาเกี่ยวกับมีการ วางแผนปฏิบัติงานแต่ไม่ปฏิบัติตามแผน ข้อเสนอแนะ ควรปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ขั้นการ

สร้างทีมงานมีปัญหาเกี่ยวกับการให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในทีมงานน้อย ข้อเสนอแนะ ควรชี้แจงจัดประชุมย่อยให้ความรู้แก่ทีมงานเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของบุคลากร ที่ได้รับมอบหมาย ขั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรภายใน บางส่วนไม่มีความสัมพันธ์กัน ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารควรสร้างปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน ให้เป็นไปในทางที่ดี และขั้นการประเมินผลและติดตามผลมีปัญหาเกี่ยวกับขาดการประเมินผลและ ติดตามผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ข้อเสนอแนะ ควรมีการประเมินผลและติดตามผลทุกขั้นตอน

Thesis Title Performances of Administrators in the Organizational

Development Process in Primary Schools, Changwat

Narathiwat

Author Mr. Prapan Taopandang

Major Program Educational Administration

Academic Year 1998

Abstract

This research was intended 1) to investigate the level of the performance in the organizational development process of primary school administrators in Changwat Narathiwat, as perceived by administrators and teachers in primary schools, concerning 7 stages of the organizational development process: diagnosis, Initial data collection, data confrontation, action planning, team building, intergroup development, and evaluation and followup; 2) to compare their performances as perceived by administrators and teachers who differed in position, experience, and size of the schools they were working in; and 3) to gather problems and suggestions about their performances in the organizational development process to the benefit of primary schools in organizational development.

The subjects of the study were 568 primary school administrators and teachers in Changwat Narathiwat. The instrument for data collection was a questionnaire constructed by the researcher, consisting three parts: Part I was a checklist about the respondents' background information, Part 2 was a rating scale about the administrators' performances in the organizational development process, and Part 3 was an openended questionnaire about the problems and suggestions about their performances. The statistical analysis of the data was performed for percentages, arithmetic means, standard deviations, t-test, and F-test.

The findings were summarized as follows:

- 1. The performances in the organizational development process of the primary school administrators in Changwat Narathiwat as perceived by primary school administrators and teachers were overall moderate. When each stage was considered, diagnosis, action planning, and intergroup development were in the high level, while others were in moderate level.
- 2. Overall, the administrators and teachers perceived the primary school administrators' performances in the organization development process differently at .001. Averagely, the administrators' perception was higher than that of the teachers. As for each stage, they perceived initial diagnosis, action planning, team building, and intergroup development differently at .001, and evaluation and follow up at .05, while the administrators' perception was higher. There was no difference in their perception of data collection and data confrontation.
- 3. The administrators and teachers who differed in their experiences and school sizes were not different in their perception of the administrators' performances in the organizational development process, both overall and for each stage.
- 4. Most respondents stated problems and suggestions about the performances in the organizational development process of the primary school administrators in Changwat Narathiwat that the problem in the initial diagnosis stage was about unsuitable job assignment incomparable to the personnel's abilities. They suggested that the job should be assigned to the appropriate personnel. In data collection, the problem was about the need for a specific place to keep the data. They suggested that there should be a data centre. Another problem arose from the lack of data confrontation and systematic analysis. There should be capable personnel to take care of these tasks. In action planning, there was a plan but the implementation was not as planned. The performance should be as planned.. In team building, the team was rarely informed about their role and responsibilities. There should be meetings for the

because some of the personnel ware unable to have good relationships with others. The administrators should provide them better chances to improve. Finally, as for the lack of continuous and systematic evaluation and follow up there should be evaluation and follow up at every stage.